

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/37/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612208932
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8612208932.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava 813 11, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 6C/128/2012-37 zo dňa 3.7.2014 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č.k. 6C/128/2012-53 zo dňa 3.12.2014, takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 3.12.2014 sp. zn. 6C/128/2012-53.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu na náhradu majetkovej škody 6.391,55 eur, ako aj na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.278,31 eur podanú na Okresný súd Bardejov dňa 27.9.2012 pod pôvodnou spisovou značkou 7C/171/2012. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnej veci proti povinnej

M. U., ktorej súdny exekútor prideliť registračné číslo EX 7960/2011. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie pripojenými spismi Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7C/171/2012 a 5Er/847/2011. Zistil, že v predmetnej exekučnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu dňa 5.8.2011, pričom uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 5Er/847/2011-13 zo dňa 19.11.2011 bolo exekučné konanie zastavené. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.1.2012. Žalobca nepravdivo konštatoval nečinnosť exekučného súdu v rozsahu 278 dní. Súd prvého stupňa v predmetnom konaní nemal za preukázané nesprávny úradný postup, v danom prípade existenciu prietahov v konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobilú nesprávnym úradným postupom nevydaním rozhodnutia v zákonom určenej lehote. V uvedenej veci exekučný súd konal sústredene bez prietahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom v predmetnej žalobe nezodpovedala skutočnosti. Vzhľadom na uvedené bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre vykonanie exekúcie, nezaväzuje povinného na plnenie,

ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom. Ak rozhodcovský rozsudok týmto zákonným ustanoveniam odporuje, uvedené nedostatky predstavujú hmotnoprávnu prekážku vykonania exekúcie na jeho základe. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť uvedenej exekúcie, nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovanie bez zbytočných prieťahov. Súčasne prvostupňový súd konštatoval, že ohľadne žalobcom tvrdených prieťahov v predmetnom konaní nebolo vedené nejaké disciplinárne konanie a neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní a nerozhodoval ani Ústavný súd SR či Európsky súd pre ľudské práva. Z dôvodu nepreukázania tvrdeného nesprávneho úradného postupu ako zákonného predpokladu zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. žalobcovi nevznikol nárok na náhradu majetkovej škody ani nemajetkovej ujmy. Žalobca do ukončenia pojednávania vo veci samej súdu nepreukázal ani vznik škody, ktorej náhradu si v konaní uplatnil v sume predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom nezaplatenej zo strany dlžníka na základe uzatvorenej úverovej zmluvy proti povinnej M. U. vo výške 2.111,69 eur. S poukazom na uvedené súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal z dôvodu, že žalobca bol v spore neúspešný a žalovanej trov nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom, že v konaní došlo k vadám, k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci tým, že súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Tieto odvolacie dôvody konkretizoval tým, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 a zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd pri svojom rozhodovaní je viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č.

412/212 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona a v znení zákona č. 412/2012 Z. z.. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp pravej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ako ďalší odvolací dôvod uviedol, že súd nevykonal znalecké dokazovanie oboznámením sa predloženým znaleckým posudkom. Zo znaleckého posudku totiž jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Súčasťou znaleckého posudku sú prílohy, ktoré v príčinnej súvislosti s omeškaním exekučného súdu predstavujú podrobný prehľad o vynaložených mzdových nákladoch, nákladoch na tlač, úpravu informačného systému nákladov na poštovné a nákladov na telekomunikačné služby. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. V tomto konaní tak bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, a to prinajmenšom navrhovaným medzitémnym rozsudkom. Taktiež poukazuje na to, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdному pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí, v dôsledku čoho nebolo na odvolacom pojednávaní priamo zopakované, či doplnené dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania veci je viazanosť odvolacieho súdu v skutkovom stave zistenom súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3,4,5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko však rozsudok vo veci samej musí byť verejne

vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu a na internete (§ 156 ods.1, 3 O.s.p.). Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1,3 O. s. p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k závoru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

Predmetom odvolacieho konania je nárok na náhradu skutočnej (majetkovej) škody a na zaplatenie primeranej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatňovaný podľa 17 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci č. 514/2003 Z. z. - ďalej len ZZŠ. Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Er/847/2011 oprávneného Pohotovosť, s.r.o. a povinnej M. U., o vymoženie 2.111,69 eur, uplatňuje náhradu majetkovej škody, ktorú si vyčíslil v celkovej výške 6.391,55 eur. Majetková škoda má pozostávať z náhrady istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Nemôže preto nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušovanie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratou dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie sumu 1.278,31 eur t. j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom.

V prvom rade je potrebné uviesť, že nie je dôvodná odvolacia námietka žalobcu, týkajúca sa aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov - ďalej len ZZŠ v znení účinnom od 1.1.2013 pri interpretácii pojmu „nesprávny úradný postup“. Odvolateľ v podanom odvolaní konštatoval, že v tomto prípade súd neprípustne „interpretoval“ zákon, že ho novelizované ustanovenie „inšpirovalo“.

V predmetnej veci bola podaná žaloba na náhradu škody a nemajetkovej ujmy dňa 27.9.2012, teda pred dňom účinnosti novely zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci č. 412/2012 Z. z.. V súvislosti s touto novelizáciou neobsahuje zákon žiadne prechodné ustanovenia. V dôsledku toho možno ustanovenia uvedené v tejto novelizácii aplikovať len na konania začaté po dni 31.12.2012.

Prvostupňový súd však pri svojom rozhodovaní bol oprávnený a povinný vykladať pojem „nesprávny úradný postup“, pričom nie je vylúčené, aby sa „inšpiroval“ novelizovaným znením zákona a prípustnou formou vyložil pôvodné znenie tohto zákonom stanoveného pojmu.

Podľa § 9 ods. 1 ZZŠ v znení účinnom do 31.12.2012, sa za nesprávny úradný postup považovalo aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietiahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Podľa obsahu tohto pojmu mohlo ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu. „K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale aj v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt vhodného vydania (nie však vydanie rozhodnutia samo), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR spisovej značky 4Cdo24/2004 zo dňa 1.1.2011). Z toho istého rozhodnutia Najvyššieho súdu SR je však možné zistiť, že pokiaľ „...orgány nepostupovali v rozpore so záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na ... konanie ..., ich konanie nevykazuje znaky nesprávneho úradného postupu...“.

V prejednávanej veci odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že v pôvodnej exekučnej veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Er/847/2011 podal súdny exekútor žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 5.8.2011. Exekučný súd uznesením 5Er/847/2011-13 zo dňa 12.12.2011 exekučné konanie zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.1.2012.

Odvolací súd zastáva názor, že bez ohľadu na to, či konanie vo veci náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci bolo začaté pred alebo po 1.1.2013, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup v zmysle tohto zákona nedodržanie lehoty 15-tich dní stanovenej v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. O súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - ďalej len Exekučný poriadok, pokiaľ exekučný súd rozhodol o podanom návrhu na začatie exekúcie inak, ako vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Znamená to, že pokiaľ bol návrh na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutý (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), zastavená exekúcia podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku alebo bolo exekučné konanie zastavené podľa § 45 zákona č. 44/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, nejde o nesprávny úradný postup pre nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote.

Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty 15 dní uvedenej v § 44 ods. 1 Exekučného poriadku môže byť nesprávnym úradným postupom len v prípade oneskoreného vyhovenia žiadosti exekútora exekučným súdom pokiaľ dôvodom meškania bola výlučne nečinnosť súdu. Aj v takom prípade by však muselo ísť „o zbytočný priesťah“.

V tejto súvislosti možno odkázať na závery Ústavného súdu SR uvedené v náleze IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012. Ústavný súd tam, okrem iného, zdôraznil, že „... aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov“. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné. Povinnosťou súdu je organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby so čo najrýchlejšie odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so svojím návrhom na rozhodnutie súdu. Rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, právnou a faktickou zložitou prejednávanou veci, legislatívnou úpravou súdneho procesu, správaním účastníkov konania a v konečnom dôsledku objektívnou možnosťou súdu rozhodnúť vec včas pri zachovaní poradia veci podľa dátumu ich nápadu na súd.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom napadnutého rozsudku, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky pre záver, že v nej došlo „k zbytočným priesťahom“ spĺňajúcim podmienky nesprávneho úradného postupu. V danej veci nebola podaná sťažnosť na priesťahy predsedovi súdu a tento nekonštatoval pri prešetrovaní, že došlo zo strany súdu k zbytočným priesťahom. Podobne ani disciplinárny súd nezistil, že by sa konajúci sudca dopustil disciplinárneho previnenia pre zbytočne priesťahy. Takýto zbytočný priesťah preskúmvanej veci nevyplýva ani z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ani z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorej by bolo konštatované, že sa porušilo právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, keďže takéto rozhodnutia vydané neboli.

Ak žalobca v žalobe uviedol, že v exekučnom konaní podával písomné žiadosti o informácie o stave konania, kde namietal porušovanie svojich práv márnym uplynutím času a požadoval nielen oznámenie informácie o aktuálnom stave konania, ale aj konkretizovanie prekážky, ktorá bráni rozhodnutiu súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, pravdivosť tohoto tvrdenia nebola preukázaná.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.9.2005, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, ako aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. S účinnosťou od 1.6.2011 sa to týka výslovne aj rozhodnutí rozhodcovských súdov (z. č. 102/2011 Z. z.). Pretože rozhodcovské komisie na riešenie pracovných sporov od roku 1991 neexistujú a právo priznané rozhodnutím takejto komisie sa premĺčalo uplynutím 10 rokov (§ 110ods. 1 Občianskeho zákonníka), je treba ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku vykladať podľa medzinárodného práva, ktorým sme viazaní.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora na vykonanie exekúcie, s výnimkou exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku. Táto legislatívna zmena bola zavedená do exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil s účinnosťou od 1.6.2010 spomínanú okolnosť, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí pre rozhodnutia rozhodcovských komisií a od 1.6.2011 ani pre rozhodcovské rozsudky.

Ustálená súdna prax však umožňuje a usmerňuje súdy aj v smere preskúmania

okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je prípustný v kontexte zákona č. 244/2002 Z. z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Aj keď to má pre konečné rozhodnutie v preskúmvanej veci len doplňujúci význam, je možné súhlasiť s tým, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (aj zmluvy) súd v exekučnom konaní realizuje svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). Význam tohoto ustanovenia tkvie v tom, že exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal oprávnenie. Preto sa jedná o rozhodnutie ničotné, neexistujúce, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto ničotné rozhodnutie preto netvorí prekážku rozsúdenej veci v zmysle § 35 a § 37 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z. z.. Nič preto nebránilo žalobcovi v tom, aby si svoje právo uplatnil opätovne na súde.

Exekučný súd exekučné konanie o žiadosti exekútora o udelenie poverenia zastavil uznesením zo dňa 19.12.2011, a to podľa § 45 ods. 1, písm. c), ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z. z. pre neplatnosť rozhodcovskej doložky. Toto uznesenie nebolo napadnuté odvolaním a nadobudlo právoplatnosť dňa 29.9.2012.

Zo spisu nevyplýva, že by si žalobca následne novou žalobou uplatnil na súde tie isté nároky a že by bol v tomto novom konaní neúspešný z dôvodov, ktoré by boli v príčinnej súvislosti so zastaveným exekučným konaním.

Taktiež nijakým spôsobom žalobca nepreukázal údajný stav trvania právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa v exekučnom konaní nerozhodol v zákonom stanovenej 15 - dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Uznesením č. k. 6C/128/2012-53 zo dňa 3.12.2014 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- Eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená pre súdny poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. To znamená, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod.. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007 zo dňa 29. 03. 2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe Sadzobníka súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takom prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Tvrdil, že postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 252/05 z 22. 03. 2006). Ďalej zdôraznil, že súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci je viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého platí, že môže konať iba na základe Ústavy v jeho medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorým stanoví zákon. Navyše zdôraznil, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, za úkony navrhnuté alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01. 10. 2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012, kedy konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, od poplatku bolo vecne oslobodené (§ 4 ods. písm. k Zákona o súdnych poplatkoch). Navrhol vyhovieť odvolaniu a napadnuté uznesenie zrušiť v rámci autoremedúry v zmysle ust. § 210a Občianskeho súdneho poriadku alebo napadnuté uznesenie zrušiť bez náhrady.

Z obsahu spisu vyplýva, že zákonný sudca prvostupňového súdu podanému odvolaniu nevyhovел a postupom podľa § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku postúpil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie nie je dôvodné.

Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu voči uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku odvolací súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege

podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkového zákona“), oslobodené od poplatku od 01.07.2007. Zákonom č. 286/2012 Z.z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia zákona, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca poplatkového zákona v súvislosti s účinnosťou novely poplatkového zákona č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu poplatkového zákona s poukazom na znenie § 1 a § 5 citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z.

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Pri vyrubovaní poplatku za odvolanie treba vychádzať z ustanovení § 5 ods. 1 písm. a) a § 6 ods. 2 prvá a druhá veta ZSP ako lex generalis, ak Sadzobník neustanovuje pre spoplatňovanie odvolaní osobitnú úpravu. Vychádzajúc z tejto všeobecnej zásady platí, že pokiaľ Sadzobník vyrubuje súdny poplatok za návrh (žaloba), vzniká v prípade odvolania aj povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Zákon nepozná spoplatňovanie len žaloby, alebo len odvolania.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012, zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Až do 30.9.2012 bolo oslobodené od súdnych poplatkov celé konanie. Počnúc od 1.10.2012 vecné oslobodenie konania zaniklo. Pokiaľ sa odvolacie konanie nezačalo pred dňom 1.10.2012, nie je možné sa dôvodne dovolávať vecného oslobodenia podľa úpravy platnej do 30.9.2012.

Počnúc od 1.10.2012 Zákon o súdnych poplatkoch nepozná v skôr uvedených veciach ani vecné, ani osobné oslobodenie od súdnych poplatkov. Úkony vykonávané v rámci konania o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom - ďalej len ZNS, sú spoplatňované podľa tých istých zásad, ako iné bežné sporové konania.

Súdny poplatok vyrubovaný podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov - ďalej len SSP, je poplatkom z návrhu na začatie konania (žaloby). Preto pre jeho predpisovanie za podané odvolanie platia tie isté zásady upravené v § 5 ods. 1, písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch. Poznámky 1 až 7 k Položke 1, včítane Poznámky 3 (poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej), nemožno priamo aplikovať aj na položku 7a. Položka 7a nemá osobitnú úpravu vo forme vlastných poznámok.

Na položku 7a nemožno priamo aplikovať ani Spoločnú poznámku, ktorá sa týka len položiek 1, 2, 6, 7, 9, 14 a 16 upravujúcich spoplatňovanie návrhov. Avšak na položky 2, 6, 7, 9, 14 a 16 sa aplikujú

poznámky 1 až 7 z položky 1, hoci to zákon výslovne neustanovuje. Spája ich spoločná vlastnosť, a to je, že ide o poplatky za návrh. Tú istú vlastnosť má aj položka 7a. Preto sa spoplatňuje podľa tejto položky nielen návrh (žaloba), ale aj odvolanie.

Zákon o súdnych poplatkoch v § 17 ods. 2 ustanovuje, že súdny poplatok za odvolanie podané po nadobudnutí účinnosti zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Pokiaľ zákon č. 286/2012 Z. z. zaviedol do Zákona o súdnych poplatkoch položku 17a a § 18ca, vyberajú sa poplatky za úkony vykonané po 30.9.2012 podľa vtedy platnej úpravy.

V konečnom dôsledku sa so všetkými odvolacími dôvodmi uvedenými aj v tejto veci vyporiadal Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 19.6.2014 sp. zn. IV.ÚS 340/2014-8, keď obsahom totožné uznesenie okresného súdu o vyrubení súdneho poplatku vo výške 20,- eur podľa položky 7a SSP bolo odvolacím súdom potvrdené.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta poplatkového zákona, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co 530/2013-97 zo dňa 30.4.2014).

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie o poplatku potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Potvrdený bol aj výrok o náhrade trov prvostupňového konania. Dotknutou osobou oprávnenou podať odvolanie mohol byť len žalovaný, ktorý takéto odvolanie nepodal.

Úspech v odvolacom konaní mal taktiež žalovaný, preto mu v súlade s § 142 ods. 1 a § 224 ods.1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. Žalovanému však žiadne odvolacie trovy nevznikli, ani nepodal návrh na náhradu takýchto trov. Preto odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.